

54BA
2/5/18
2 to 5 pm
Pg. 5

Geog - III

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

- N.B.:** (1) All questions are compulsory and carry equal marks.
(2) Use of map stencil is allowed.
(3) Draw the sketches and diagrams where necessary.
(4) Figures to the right indicate full marks.
(5) Attach the graph paper to the answer books

1.A. Study the given thematic map and answer the following questions.

(Refer the attached thematic map to attempt the following questions)

- What is the theme of the map? (1)
- Which technique is used to represent the theme in the map? (1)
- Name the area showing highest percentage of intensity of irrigation in India and state the reasons. (2)
- Name the area showing lowest percentage of intensity of irrigation in India and state the reasons. (2)
- What is the percentage of intensity of irrigation in the coast of Orissa and Madhya Pradesh. (2)
- What is the percentage of intensity of irrigation in the Kutch area of Gujarat. (1)
- What is the source of the map? (1)

(B) Construct Multiple line graph with the help of following data. (10)

Expenses in Crop Management ('000 Rs./Hect.)

State	Fertilizers	Pesticides
Panjab	34	26
Tamilnadu	32	13
Andhra Pradesh	26	13
Uttarpradesh	28	22
Haryana	35	32
Keral	20	18
W.Bengal	20	12
Maharshtra	28	14

2. Define 'Agriculture Geography'. Explain importance and scope of Agriculture Geography. (20)

OR

- Explain the economic factors affecting on the agriculture in India. (10)
- Explain the approaches of Agriculture Geography in brief. (10)

TURN OVER

Q. P. Code : 34664

2

3. Describe the Agro-climatic regions of India. (20)

OR

a) Explain the commercial crops in India in brief. (10)

b) Discuss the natural problems associated of Indian agriculture. (10)

4. Explain the concept of green revolution and state the positive and negative impacts of green revolution. (20)

OR

a) Explain the watershed management in drought prone area in India . (10)

b) State the factors of green revolution in India. (10)

5. Explain the development of Agro Forestry and Agro Tourism in India.

OR

a) Write a note on Polyhouse agriculture. (10)

b) Write a note on development of Tissue Culture in India. (10)

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण: १००]

- सूचना: (१) सर्व प्रश्न आवश्यक असून प्रत्येकास समान गुण आहेत.
 (२) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
 (३) आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.
 (४) उत्तरपत्रिके सोबत आलेख जोडा.
 (५) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१.अ) तुम्हास दिलेल्या उद्देशात्मक नकाशाचा काळजीपूर्वक अभ्यास करून खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(प्रश्न पत्रिकेसोबत जोडलेल्या उद्देशात्मक नकाशाचा संदर्भ घ्या.)

- १) नकाशाचा उद्देश सांगा. (१)
 २) नकाशात माहिती दर्शविण्यासाठी कोणते तंत्र वापरण्यात आलेले आहे? (१)
 ३) भारतातील जलसिंचनाच्या तीव्रतेची टक्केवारी सर्वाधिक असणाऱ्याक्षेत्राचे नाव सांगून कारणे सांगा. (२)
 ४) भारतातील जलसिंचनाच्या तीव्रतेची टक्केवारी सर्वात कमी असणाऱ्याक्षेत्राचे नाव सांगून कारणे सांगा. (२)
 ५) भारतातील ओरिसा किनारपट्टीवर व मध्यप्रदेशात जलसिंचनाच्या तीव्रतेची टक्केवारी काय आहे? (२)
 ६) भारतातील गुजरात कच्छ मधील जलसिंचनाच्या तीव्रतेची टक्केवारीकाय आहे? (१)
 ७) नकाशाचा स्रोत सांगा. (१)

ब) खाली दिलेल्या आकडेवारीच्या सहाय्याने बहुरेषालेख काढा.

(१०)

पिक व्यवस्थापनातील खर्च (हजार रु.प्रति टनात)

राज्य	खते	कीटकनाशके
पंजाब	३४	२६
तामिळनाडू	३२	१३
आन्ध्रप्रदेश	२६	१३
उत्तरप्रदेश	२८	२२
हरियाणा	३५	३२
केरळ	२०	१८
प. बंगाल	२०	१२
महाराष्ट्र	२८	१४

TURN OVER

२. कृषी भूगोलाची संज्ञा स्पष्ट करून महत्व व व्याप्ती स्पष्ट करा. (२०)
- किंवा**
- अ) भारतातील शेतीवर परिमाण करणाऱ्या आर्थिक घटकांचे वर्णन करा. (१०)
- ब) कृषी भूगोलाचे दृष्टीकोन (अभ्यास पद्धती) थोडक्यात स्पष्ट करा. (१०)
३. भारतातील कृषी हवामान विभाग स्पष्ट करा. (२०)
- किंवा**
- अ) भारतातील प्रमुख व्यापारी पिके थोडक्यात स्पष्ट करा. (१०)
- ब) भारतातील शेतीच्या नैसर्गिक समस्या स्पष्ट करा. (१०)
४. भारतातील हरित क्रांतीची संकल्पना स्पष्ट करून हरित क्रांतीच्या सकारात्मक व नकारात्मक परिणाम सांगा. (२०)
- किंवा**
- अ) भारतातील दुष्काळ प्रवण क्षेत्रातील पाणलोट व्यवस्थापन स्पष्ट करा. (१०)
- ब) भारतातील हरित क्रांतीचे घटक स्पष्ट करा. (१०)
५. भारतातील कृषी वनशेती (Agro Forestry) व कृषी पर्यटन विकास (Agro Tourism) स्पष्ट करा. (२०)
- किंवा**
- अ) भारतातील पॉली हाउस शेतीवर (Poly House Agriculture) टीप लिहा. (१०)
- ब) भारतातील उती संवर्धन यावर (Tissue Culture) टीप लिहा. (१०)

TURN OVER

